

ਅਪੀਲ r ਸਿਵਲ

ਪੀ ਸੀ ਪੀਡਿਤ ਜੇ.

ਬੁਢਾ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਬੇਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1968 ਦਾ RSA 1411

7 ਨਵੰਬਰ 1968 ਈ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ XLIV ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1968 ਦੇ XVII ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 8-ਏ—ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ—ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ- ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ -ਕੀ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਰਗੋਜ਼ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਇੰਨੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਸ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖਾਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ (ਏ) ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਕਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ (ਬੀ) ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

(ਪਰਾ ੬)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ

ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ।

ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਝੂਠ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਉਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ - ਰਕਮ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਜ਼ ਦੀ ਐਫਡੀਆਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਨੂੰ ਮੌਰਗੋਜ਼ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ -ItiHia. .-/(ਪੈਰਾ 6)

ਵਾਈ ਪੀ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਹਰਡ ਕਲਾਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਗਸਤ, 1968 ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 1968 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਆਰ. ਸੈਣੀ, ਵਾਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਜ਼, ਗੁਰਦਾਸਪੀਰਫ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ 'ਤੇ ਸੇਕਓਲਿਡ ਅਪੀਲ', ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਮਿਤੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੂਰੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣਾ

ਆਰ/ ਸੱਚਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 'ਅਰਜੀਕਾਰਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਸੀ., ਗੋਇਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸੀ ਐਲ ਘਈ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ ^{ਐਫ}

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.—ਇਹ ਹੁਕਮ 1968 ਦੀਆਂ ਦੋ ਜੁੜੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 832 ਅਤੇ 1411 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਹੀ ਨੁਕਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—। ਕੋਇਜ਼ਲ ਦੁਆਰਾ 1 ^{ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ} ਕਿ 1968 ਦੇ ਆਰਐਸਏ 1411 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਸਿਰਫ 1968 ਦਾ 1411.

(2) ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਈਸਾਪੁਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁਝ ਇਲਾਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਹਿਤ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ (ਰਿਡੈਪਸ਼ਨ) ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮੌਰਗੋਜ਼ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 5 ਜੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਇਹ 14 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 25 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ। 15 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ, ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। 14 ਜੂਨ, 1967 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਲਿਆਇਆ। 46 ਕਨਾਈਆਂ, 2 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ 5 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 5 ਜੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਗਿਆਈਵਾਦੀ ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰ 'ਤੇ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦਾ ਉਹ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਪਾਬੰਦ

ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਲਾਮੀ-ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

(3) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੜਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ: -

- (1) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਫ਼ੈਰੋ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਅਤਿ-ਵਿਅੰਗ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 14 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਕ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼, ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਸੁਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਮ.

(5) ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ।

Budha Ram v. Behari Lal, etc. (Pandit, J.)

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਵਸਨੀਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਥੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਜੇਜੇ।-

“ਇਹ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਵਸਨੀਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਸਲਿਮ ਵਸਨੀਕਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਲਾਟੀਆਂ ਦੀ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਕੌਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਐਕਟ, 1954 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 8 -ਏ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਧ ਐਕਟ, 1968 (ਐਕ: ਟੀ ਨੰ. 17 ਆਫ 1968), ਜੋ ਕਿ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 8-ਏ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8-ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੂਲ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਪਤੀ ਇੰਨੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰਕਮ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਜਾੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਨੁਪਾਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਗਿਰਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ

(1) ILR (1963) 2 Pm7jab 463=1196 i 4 PLR 7707 •

ਗਿਰਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ :

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਜਾੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰੇਗਾ: '

ਬਸ਼ਰਤ ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਕੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਜਾੜਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ , ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ: -

- (a) ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ; ਜਾਂ
- (b) ਮੁੱਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ , ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਟਿੱਡਰ ਸਬ ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ।"

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗਿਰਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਸੀ

(6) ਉੱਥੇ ਉਹ ਇਸ 'ਸਮਝ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। -ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 8-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ, | ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਹਿਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ - ਮੌਰਗੋਜ਼ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੇ ਜੋ ਡਿਗਪ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ h | | ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਇੰਨੀ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਜਾੜਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਬੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖਾਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜੋ ਕਿ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 1968 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ), ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ (ਏ) ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ (ਬੀ) ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨਾ; ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਜਾੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਰਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇ। ਇਹ ਵਸੂਲੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇ ਬਦਲੇ

Budha Ram v. Behari Lal, etc. (Pandit, J.)

ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕੁਝ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਫਲੈਟ ਰੋਟ 2000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਿਮ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਦਲੇ 450 ਪ੍ਰਤੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ। ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੁੱਢਾ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ *ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ*, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸਹੀ ਸੀ।

(7) ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।, 1908, ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ।

(8) ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਬੰਧਕ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰੇ। ਇਹੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ *ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਸੀ*, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ *ਦੇਖੋ*, *ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (2) ਵਿਚ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤ *ਐਨੁ* ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਅਤੇ 144 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 64 ਅਤੇ 65 ਦੇ ਬਰਾਬਰ-
ⁿ ਸੀਮਾ, 1963, 14 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਤੋਂ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ 'ਸੂਟ' ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

(2) ILR 1957 ਪੁੰਜ. 430=AIR 1957 Pb. 108.

(9) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 8-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

(10) ਹੋਰ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

(11) ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।"

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜੇਬਾ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਆਈ

ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ

ਭੂਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,- ਜਵਾਬਦਾਰ

1968 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 375।

15 ਨਵੰਬਰ 1968 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਕੈਦੀ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਐਕਟ (1962 ਦਾ XI)— ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4— ਪੰਜਾਬ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਕੈਦੀ (ਆਰਜ਼ੀ ਰਿਹਾਈ) ਨਿਯਮ (1963) — ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 10— ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (1898 ਦਾ V)— ਧਾਰਾ 514 - ਜੇਲਾਂ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ - ਕੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣਾ ਹੈ - ਬਾਂਡਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਦਾ ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ ਕ੍ਰਮ - ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ - ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ - ਕੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਨੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਕੈਦੀ (ਆਰਜ਼ੀ ਰਿਹਾਈ) ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜਾਂ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਦੀ ਆਰਜ਼ੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਵਾਰੰਟ

ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ, ਫਾਰਮ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ' ਅਤੇ ਫਾਰਮ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ। ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ, ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਬਾਂਡ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਰਮ 'D', ਫਾਰਮ 'C' ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਚੌਕੀ ਆਚਰਣ ਕੈਦੀ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਬਾਂਡ ਇੱਕ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ,